



**Българско  
Онкологично  
Научно  
Дружество**

# Структура и принципи на Европейския противораков

**Проф. д-р Асен Дудов**

Председател на БОНД  
Представител на UICC  
за България

# Необходимость



Ако не вземем решителни мерки сега, **случаите на рак ще се увеличат с 24% до 2035 г.**, което ще го направи водещата причина за смърт в ЕС.

# История



**2019 г.:**

**Манфред Вебер**, кандидат на ЕНП за председател на Комисията, обещава да направи рака основен приоритет на политиката на ЕС, ако бъде избран. Предлага се „**Европейски генерален план за присъединяване в борбата срещу рака**” в съавторство с Манфред Вебер, Мати Аапро и др.

**2020 г.:**

Новият председател на Европейската комисия **Урсула фон дер Лайен** и комисарят по здравеопазването **Стела Кириакидес** изпълниха обещанието, обявявайки създаването на „**Европейски план за борба с рака**“. Провеждат се консултации в продължение на една година с онкологичната общност, преди публикуването му на 3 февруари 2021 г.



## Политика на ЕС в областта на рака:

Ресорът до комисаря по въпросите на здравеопазването Стела Кириакиду се дефинира **допълнително** с усилия за подобряване на профилактиката и грижите в областта на раковите заболявания.

Европейският план за борба с рака, представен през февруари 2021 г., е отговорът на ЕС на нарастващите предизвикателства по отношение на контрола на рака.

Той представлява политически ангажимент да се използват всички налични възможности за борба с рака. Съдържа десет водещи инициативи и е част от предложенията на Комисията за изграждане на силен Европейски здравен съюз.

С Европейския план за борба с рака се подкрепят усилията на държавите членки за профилактика на раковите заболявания и осигуряване на високо качество на живот за пациентите с рак, преживелите раково заболяване хора, техните семейства и болногледачи.



## Европейски план за борба с рака

### Основни приоритети на Европейския план за борба с рака:

- Профилактика (превенция)
- Ранно откриване (скрининг, пресяване)
- Иновативна диагностика и лечение
- Качество на живот на пациентите с онкологични заболявания и преживелите рака





# Ключови цели на ЕС

**До 2040 г.**

По-малко от 5% от населението да употребява тютюн.

**До 2030 г.**

Най-малко 90% от целевата група момичета и момчета в ЕС да бъдат ваксинирани срещу човешки папилома вирус.



# Ключови цели на ЕС

**До 2025 г.**

90% от населението на ЕС, отговарящо на условията за скрининг за рак на: гърдата, шийката на матката, дебелото черво, простатата и високорисковата група за белодробен рак, да получи възможност за извършване на скрининг.

## Европейски план за борба с рака

### Водещи инициативи на Европейския план за борба с рака:



Център за знания за рака



Европейска инициатива за образна диагностика на онкологични заболявания



Премахване на онкологичните заболявания, причинени от човешки папиломавирус



Схема на ЕС за скрининг



Мрежа на ЕС от национални цялостни центрове за борба с рака



Иновативни диагностика и лечение на рака **за всички**



Европейска инициатива за разбиране на онкологичните заболявания – единни програми за обучение по специалността Медицинска онкология и единни стандарти за лечение



Инициатива за по-добър живот на страдащите от рак – социална закрила, финансови и други облекчения



Регистър за неравенствата по отношение на раковите заболявания – по пол, възраст, място на живот, доходи и т.н.

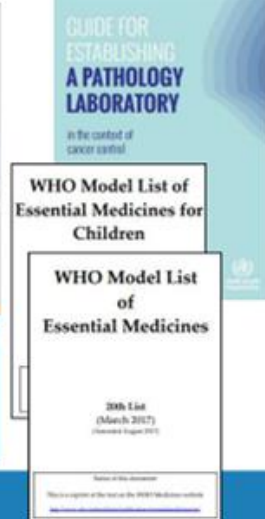
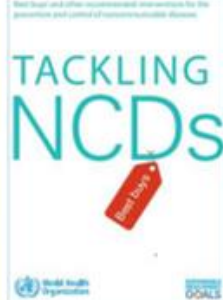
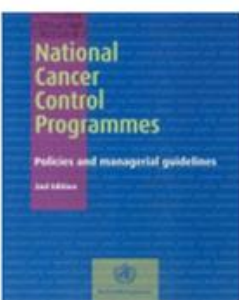


Инициатива за подпомагане на децата, страдащи от рак





# Насоки за разработване на Национален план за борба с рака



## WHO stepwise framework

- 1 PLANNING STEP 1**  
Where are we now?  
Investigate the present state of the cancer problem, and cancer control services or programmes.
- 2 PLANNING STEP 2**  
Where do we want to be?  
Formulate and adopt policy. This includes defining the target population, setting goals and objectives, and deciding on priority interventions across the cancer continuum.
- 3 PLANNING STEP 3**  
How do we get there?  
Identify the steps needed to implement the policy.

The planning phase is followed by the policy implementation phase.

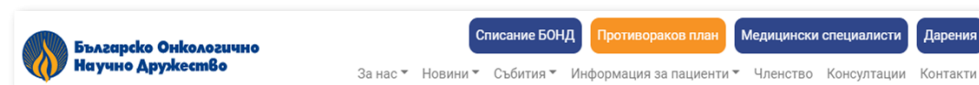




# Въвеждане на Европейския план за борба с рака в България

## ОСНОВНИ СЪПКИ:

1. Идентифицирахме необходимостта от създаването на Национален план за борба с рака
2. Уточнихме заинтересованите страни
3. Проведохме множество работни срещи и дискусии
4. Създадохме Национален онкологичен алианс
5. Изградихме Националния план за борба с рака и той бе изпратен и приет от Министерски съвет, след което представен в Брюксел без да са получени забележки





# Национален план за борба с рака

- март 2022 г.: Създаване на работна група
- 8 юли 2022 г.: Проект на Национален план за борба с рака на РБ
- 4 януари 2023 г.: Примене на Национален план за борба с рака с решение на МС

## Цели:

1. Съвременен подход към рака: нови технологии и иновации
2. Осигуряване на устойчива превенция (профилактика) на рака (околна среда, хранене, ваксинации, телесно тегло, двигателен режим, изкореняване на хеликобактер и др.)
3. Подобряване на процеса по ранно откриване – АДЕКВАТЕН СКРИНИНГ
4. Осигуряване на високи стандарти по отношение на диагностиката
5. Осигуряване на високи стандарти по отношение на лечението
6. Подобряване на качеството на живот за онкологичните пациенти, преминалите през рака и тези, които се грижат за тях
7. Поставяне на фокус върху специфични онкологични популации (пол, възраст, социален и финансов статус, местоживеене, религиозни и др. специфики)





# Междувременно...

## Нов подход на ЕК за ранно откриване на ракови заболявания

20.09.2022 г.

1. Увеличаване броя на локализациите за скрининга – рискови болни за рак на белия дроб (нискодозов КТ на гр.кош), рак на простатата (PSA скрининг, а при обременени хора – МРТ на м. таз).
2. До 2025 г. - скрининг да се предлага на 90% от населението на ЕС за гърда, маточна шийка, дебело черво и ректум.
3. До 2025 г. Активно лечение и изкореняване на Хеликобактер пилори.
4. До 2024 г. (края) – унифициране за обучение по Медицинска онкология и уеднаквяване на алгоритмите на лечение на територията на ЕС.